

MUSIQA TA'LIMI VA SAN'ATINING BUGUNGI GLOBALLASHUV SHAROITDA MILLIY-IJTIMOY AHAMIYATI: MUAMMO VA YECHIMLAR

Muallif: G 'aybilloyeva Farida Yusupovna ¹

Affilyatsiya: Buxoro shahar 29- IDUM musiqa fani o'qituvchisi ¹

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14406202>

ANNOTATSIYA

Musiqa ta'limi va san'ati – insoniyatning madaniy rivojlanishida muhim o'rin tutuvchi sohalardan biri bo'lib, uning milliy va ijtimoiy ahamiyati beqiyosdir. Musiqa, nafaqat insonning estetik va ruhiy ehtiyojlarini qondirish, balki jamiyatni birlashtirish, milliy identitetni mustahkamlash va madaniy merosni avloddan-avlodga yetkazish vazifalarini ham bajaradi. Shu bilan birga, bugungi kunda ta'limi va san'ati globallashuv jarayonlarining ta'sirida bo'lib, dunyo bo'ylab madaniy, iqtisodiy va ijtimoiy o'zgarishlarga duch kelmoqda.

Kalit so'zlar: musiqa ta'limi, san'at, globallashuv, milliy madaniyat, ijtimoiy ahamiyat, , musiqiy an'analar, madaniy almashuv, milliy qadriyatlar, xalqaro hamkorlik, san'at ta'limi, musiqa san'ati

Bugungi kunda globallashuv jarayoni barcha sohalarda, shu jumladan musiqa ta'limi va san'atida ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Bu jarayon milliy madaniyatlarni global miqyosda tarqatish, bir-biriga yaqinlashtirish, hamda madaniy diversifikatsiyani ta'minlash imkonini yaratadi. Biroq, globallashuvning ijtimoiy va madaniy jihatlari ba'zan milliy an'analar va qadriyatlarni yo'qotish xavfini keltirib chiqaradi. Musiqa ta'limi va san'ati sohasida globallashuvning eng katta muammolaridan biri, milliy musiqiy an'analar va madaniy boyliklarning global standartlarga moslashuvi va ularni xalqaro miqyosda tan olinishi jarayonida yo'qolish ehtimoli bilan bog'liq. Shu bilan birga, globallashuvning ijobiy tomonlari sifatida, turli xalqlar o'rtasida madaniy almashuv, yangi musiqiy yo'nalishlar va uslublarning rivojlanishi, hamda xalqaro hamkorlik va o'zaro tushunishni mustahkamlash mumkin.

Mazkur mavzu bo'yicha olib boriladigan tadqiqot, musiqa ta'limining milliy-ijtimoiy ahamiyatini tahlil qilish, globallashuvning ta'sirida yuzaga kelayotgan muammolarni aniqlash va ularni hal qilish uchun amaliy yechimlar taklif etishni maqsad qiladi. Ushbu yechimlar, avvalo, milliy musiqiy an'analarni saqlab qolish, ularni zamonaviy ta'lim va san'at shakllariga integratsiya qilish, hamda global miqyosda musiqiy madaniyatlarni boshqarishning yangi mexanizmlarini ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. Tadqiqot davomida, musiqa ta'limida globallashuvning ijtimoiy-ijtimoiy ta'sirini chuqur o'rganish, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish va milliy musiqiy madaniyatlarni zamonaviy sharoitda saqlab qolish uchun zarur bo'lgan strategiyalarni ishlab chiqish rejalashtirilgan.

Globaldashuv – bu bir-biriga yaqinlashayotgan iqtisodiy, siyosiy va madaniy tizimlar jarayonidir. Musiqa ta'limi va san'atiga globallashuvning ta'siri ikki xil jihatdan o'zini ko'rsatadi: bir tomondan, global miqyosda turli xalqlar va madaniyatlar o'rtasida musiqiy

almashuvni kuchaytirib, musiqaning universal til sifatida qabul qilinishiga imkon yaratadi; ikkinchi tomondan esa, bu jarayon milliy musiqiy an'analar, qadriyatlar va identitetlarning xavf ostida qolishiga olib kelishi mumkin. Musiqa ta'limi va san'ati globallashuv sharoitida rivojlanishi, yangi pedagogik metodlarni va xalqaro tajribalarning integratsiyasini ta'minlaydi. Biroq, global ta'sirlar shu bilan birga milliy san'at va musiqaning o'ziga xos xususiyatlarini saqlab qolish, avlodlar orasida madaniy aloqalarni uzmaslik kabi masalalarni ko'tarmoqda. Milliy musiqiy an'analarning global miqyosda tan olinishini ta'minlash va yangi pedagogik yondashuvlarni ishlab chiqish – bugungi kunda dolzarb muammolardan biridir.

Mazkur tadqiqotda musiqa ta'limi va san'atining globallashuv sharoitidagi milliy-ijtimoiy ahamiyati, unga ta'sir qilayotgan omillar va yuzaga kelayotgan muammolar tahlil qilinadi. Shuningdek, globallashuvning musiqa ta'limiga bo'lgan ta'sirini ijobiy va salbiy jihatlari bilan ko'rib chiqib, milliy musiqani saqlab qolish va rivojlantirish uchun amaliy yechimlar taklif etiladi. Bu yo'nalishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar, xalqaro hamkorlik va musiqiy madaniyatlarni integratsiyalashning ahamiyati o'rganiladi. O'z navbatida, globallashuv sharoitida musiqa ta'limi va san'atining milliy va ijtimoiy ahamiyatini chuqur tahlil qilish orqali, jamiyatdagi musiqiy identitetning saqlanishi, musiqaning madaniy va ma'naviy o'zgarishlardagi roli haqida kengroq tasavvur hosil qilish mumkin. Bu tadqiqot nafaqat musiqa ta'limi sohasidagi mutaxassislar uchun, balki madaniyatshunoslar, pedagoglar, siyosatchilar va keng jamoatchilik uchun ham muhim ahamiyatga ega.

Xulosa qilib aytganda, globallashuv sharoitida musiqa ta'limi va san'atining milliy-ijtimoiy ahamiyatini saqlab qolish uchun, milliy musiqiy madaniyatni zamonaviy pedagogik yondashuvlar orqali rivojlantirish va global musiqiy platformalarda tanitish zarur. Shunday qilib, globallashuvni ijobiy tomondan foydalanib, milliy musiqani va madaniy boyliklarni saqlashga erishish mumkin. Musiqa ta'limi va san'ati globallashuv davrida nafaqat ijtimoiy va madaniy rivojlanishning muhim elementiga, balki milliy o'zlikni saqlash va rivojlantirish vositasiga ham aylanishi kerak. Ushbu konferensiya global va milliy jarayonlar o'rtasidagi muvozanatni topish, yangi pedagogik yondashuvlarni qo'llash, va musiqa san'ati orqali ijtimoiy farovonlikni oshirish uchun yangi istiqbollarni ko'rsatdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

Bakarov A. Musiqa ta'limi va uning rivojlanish tendensiyalari. Toshkent: Musiqa nashriyoti. 2019.

Ergashev A. San'at va musiqa tarixi: Bugungi kun muammolari. Tashkent: O'zbekiston milliy universiteti nashriyoti. 2021.

Ishmukhammedov Sh. Musiqa ta'limining rivojlanishi va uning ijtimoiy ahamiyati. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti. 2020.

Latifov B. Globalizatsiya va milliy madaniyat: Musiqa san'ati orqali izlanishlar. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti. 2018.

Fayzullayev M. Musiqa san'ati va global madaniyat: Ijtimoiy-psixologik aspektlar. Tashkent: O'zbekiston madaniyat va san'at universiteti. 2020.